

МОДЕЛЮВАННЯ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

*Штулер І. Ю., к. е. н., доцент
ВНЗ «Національна академія управління», м. Київ, Україна*

Стрімке зростання інфляції в Україні протягом 2014-2015 років стало одним з негативних факторів сповільнення економічної динаміки. В 2015 році в Україні було зафіксовано найвищий рівень інфляції за всі роки незалежності України, а саме на рівні 143,3 %. У стартовому прогнозі, який було покладено Урядом в основу розрахунків показників державного бюджету на 2015 рік, інфляція оцінювалася на рівні 113,1 %. Тобто розрив у прогнозних розрахунках з фактичними становив більше ніж у три рази.

Темпи економічної динаміки під впливом інфляційних процесів теж зазнали суттєвого впливу. Так спад ВВП у першому кварталі 2014 року становив -1,1 %; у другому кварталі - 4,7 % та у третьому кварталі -5,1 % по відношенню до аналогічного періоду попереднього року. За даними Мінекономрозвитку падіння ВВП України у 2015 р. порівняно з 2014 р. склав 10 %.[4].

Подібне становище України переживала в часи становлення своєї державності в 1994-1995 роки. Такий розвиток подій у разі продовження розкручування інфляційної спіралі є суттєвою загрозою на шляху до макроекономічної стабілізації у перспективі. Тому особливо важливим є вивчення причин та тенденцій формування інфляційного тренду в Україні.

Враховуючи той факт, що інфляція є складовою цінових параметрів та основою для формування тенденцій економічного розвитку переоцінити залежність від неї більшості економічних показників неможливо.

Показник інфляції є обов'язковим елементом у вихідних даних для моделювання та прогнозування тенденцій економічного розвитку на макро- й мікрорівнях.

До найбільш поширених факторів, що впливають на інфляцію слід виділити такі: пропозиція грошей; державний борг; випереджувальне зростання сукупного попиту, збільшення виробничих витрат та валютний курс [2, с. 394].

Зростання цін з набуттям ознак галопуючої інфляції у 2014 р. характеризується знеціненням гривні та здорожчанням імпорту, скороченням обсягів виробництва, політичними причинами,

військовим конфліктом, відтоком депозитів та загостренням боргової проблеми. Вказані фактори пов'язані між собою, тому створюють основу для подальшого дослідження причин та наслідків прискорення інфляційних процесів в Україні у 2014 р.

Серед найбільш вагомих факторів прискорення інфляційних процесів, насамперед, привертають до себе увагу темпи знецінення гривні. Так, канали впливу знецінення гривні на подорожчання споживчих товарів в Україні включають:

- зростання вартості імпортованих сировини і матеріалів, за рахунок падіння курсу гривні відносно розрахунково;
- зменшення купівельної спроможності населення;
- відтік банківських вкладів;
- перегляд інфляційних очікувань у бік більш реалістичного сценарію [1].

Для того, щоб стримати інфляційні процеси в економіці України слід було провести корегування бюджетно-податкової політики. Першочерговим завданням в цьому процесі є необхідність скорочення бюджетних витрат та скорочення запозичень на внутрішньому ринку капіталу.

Натомість, вказані заходи не було застосовано належним чином. Урядом основні зусилля було зосереджено на стримуванні інфляції шляхом використання заходів адміністративного контролю. Застосування штучних обмежень і дозволів дало змогу лише відтермінувати вирішення ряду проблем.

Також серед причин та наслідків формування інфляційних процесів в Україні є вплив сум запозичень на внутрішньому ринку капіталу. Зростання внутрішнього державного боргу відбувається за рахунок розміщення облігацій внутрішньої державної позики на первинному ринку. Використання ОВДП, як фінансового джерела покриття поточних видатків бюджету, призводить до розширення пропозиції грошової маси, яка, у свою чергу, є одним із чинників розкручування інфляції.

Як перспективу подальших досліджень доцільно було б провести аналіз формування інфляційних процесів у розрізі тематики бюджетного дисбалансу. Також подальші дослідження з обраної тематики слід зосередити на детальному модельному аналізі інфляційних процесів в Україні у розрізі визначених факторів з описом причин та наслідків виявлених диспропорцій, які варто розширити до рівня інших інституційних секторів.

Література.

1. Войтенко О.М. Банківські кризи: сутність та особливості прояву [Електронний ресурс] / О.М. Войтенко.- Режим доступу: http://www.rusnauka.com/7_NMIV_2010.
2. Єрохін С. А. Структурна трансформація національної економіки (теоретико-методологічний аспект) : наукова монографія / С. А. Єрохін. – К. : Світ Знань, 2002. – 528 с.
3. Корреспондент: Рада одобрила изменения в госбюджет-2015. 10.04.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://korrespondent.net/ukraine/politics/3486078-rada-odobryla-uzmenenyia-v-hosbuidzhet-2015>
4. Міністерство фінансів України. Статистичні дані. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/gdp/>.

ОСОБЛИВОСТІ СПРАВЛЯННЯ РЕНТИ В НАФТОГАЗОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ

Дорош І. С., студентка

Науковий керівник: Кафка С. М., к.е.н., доцент

*Івано-Франківський національний технічний університет
нафти і газу*

В умовах децентралізації управління, нарощення ресурсної бази розвитку регіонів вимагає додаткових досліджень з різноманітних актуальних проблем суспільно-політичного, науково-технічного, соціально-економічного та людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави в цілому.

Недостатність обсягів фінансування та проблема пошуку таких джерел є однією з найбільших актуальних проблем сталого розвитку, так як ця модель є високовартісною, що обумовлено комплексним характером завдань, що слід вирішити та довгостроковим характером процесу перебудови. Ми знаємо, що економічна, соціальна та екологічна точки зору, це усе основні складові сталого розвитку економіки, що забезпечується формуванням свідомості людей (власників бізнесу, керівників, працюючих, усього населення) щодо безальтернативності такої моделі для забезпечення життя на Землі.